

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia 2 października 2025 r.

Poz. 2244

UCHWAŁA NR 224/2025 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

z dnia 25 września 2025 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego w przedmiocie zgodności z prawem uchwały Nr XIX/173/2025 Rady Miejskiej we Wschowie z dnia 16 września 2025 r. w sprawie warunków i trybu finansowania rozwoju sportu w Gminie Wschowa **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze stwierdza nieważność § 5 badanej uchwały z powodu istotnego naruszenia art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1488 z późn.zm.) w związku z art. 43 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn.zm.).**

UZASADNIENIE

Rada Miejska we Wschowie podjęła w dniu 16 września 2025 r. uchwałę Nr XIX/173/2025 w sprawie warunków i trybu finansowania rozwoju sportu w Gminie Wschowa. Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 16 września 2025 roku i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Oceniając zgodność postanowień przedmiotowej uchwały z przepisami prawa, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze ustaliło, co następuje.

Badana uchwała jest aktem prawa miejscowego, gdyż ma charakter generalny i abstrakcyjny oraz jest skierowana do bliżej nieokreślonego kręgu podmiotów. Na podstawie art. 40 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o samorządzie gminnym - gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy, ale tylko na podstawie wyraźnego upoważnienia ustawowego.

Działając w oparciu o dyspozycje zawarte w wyżej wymienionych przepisach, Rada Miejska we Wschowie podjęła wskazaną wyżej uchwałę podlegającą badaniu.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, obejmujących sprawy kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych. Rada Miejska we Wschowie powołując się na art. 27 ust. 2 ustawy o sporcie oraz art. 221 ust. 4 ustawy o finansach publicznych podjęła uchwałę, w której określiła warunki i tryb finansowania przez Gminę Wschowa zadania własnego z zakresu sportu na terenie Gminy Wschowa.

W myśl art. 27 ust. 1 ustawy o sporcie tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu stanowi zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego. Stosownie do ust. 2 tego artykułu organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może określić, w drodze uchwały, warunki i tryb finansowania zadania własnego, o którym mowa w ust. 1, wskazując w uchwale cel publiczny z zakresu sportu, który jednostka ta zamierza osiągnąć. Zgodnie z art. 28 ust. 1 ww. ustawy cyt.: „Klub sportowy, działający na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego, niedziałający w celu osiągnięcia

zysku, może otrzymywać dotację celową z budżetu tej jednostki na podstawie uchwały, o której mowa w art. 27 ust. 2, z zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn.zm.) w zakresie udzielania dotacji celowych dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku”.

Rada Miejska we Wschowie w § 5 uchwały Nr XIX/173/2025 wskazała, że cyt.:

„1. Do składania ofert dopuszczone są kluby sportowe, które walczą o wynik sportowy w ligach lub innych zawodach organizowanych przez ogólnopolskie związki sportowe.

2. Kluby i stowarzyszenia, które nie uczestniczą w rywalizacji, mogą pozyskiwać środki na rozwój kultury fizycznej i sportu z innych programów gminnych.”

W ocenie Kolegium Izby powyższy zapis ogranicza krąg podmiotów, spośród uprawnionych z mocy ustawy do ubiegania się o dotacje, do dużych klubów sportowych, które walczą o wynik sportowy w ligach lub innych zawodach organizowanych przez ogólnopolskie związki sportowe.

Kolegium Izby wskazuje, że zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o sporcie - działalność sportowa jest prowadzona w szczególności w formie klubu sportowego. Szczególnym rodzajem klubu sportowego jest uczniowski klub sportowy (art. 4 ust. 1 ustawy o sporcie). Ustawa o sporcie przewiduje również, że kluby sportowe, w liczbie co najmniej 3, mogą tworzyć związki sportowe (art. 6 ust. 1 ustawy).

Ponadto w celu organizowania i prowadzenia współzawodnictwa w danym sporcie może być utworzony polski związek sportowy (art. 7 ust. 1 ustawy). Przy czym członkiem polskiego związku sportowego może być klub sportowy, związek sportowy oraz inna osoba prawna, której statut, umowa albo akt założycielski przewiduje prowadzenie działalności w danym sporcie (art. 8 ust. 1 ustawy). Klub sportowy będący członkiem polskiego związku sportowego uczestniczy we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez ten związek (art. 8 ust. 2 ustawy o sporcie).

Stosownie do art. 13 ustawy o sporcie Polski związek sportowy, do którego odwołuje się zapis w § 5 ust. 1 badanej uchwały, ma wyłączne prawo do:

- 1) organizowania i prowadzenia współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski oraz o Puchar Polski w danym sporcie;
- 2) ustanawiania i realizacji reguł sportowych, organizacyjnych i dyscyplinarnych we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez związek, z wyjątkiem reguł dyscyplinarnych dotyczących dopingu w sporcie;
- 3) powołania kadry narodowej oraz przygotowania jej do igrzysk olimpijskich, igrzysk paralimpijskich, igrzysk głuchych, mistrzostw świata lub mistrzostw Europy;
- 4) reprezentowania tego sportu w międzynarodowych organizacjach sportowych.

Z przywołanych powyżej przepisów wynika, że na gruncie ustawy o sporcie związek sportowy oraz polski związek sportowy są dwiema odrębnymi jednostkami organizacyjnymi, funkcjonującymi na różnych szczeblach w strukturze organizacyjnej polskiego sportu oraz realizującymi współzawodnictwo sportowe o odmiennej randze i zasięgu.

Uczestnictwo klubu sportowego tak w związku sportowym, jak i w polskim związku sportowym jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem klubu sportowego. Klub sportowy nie musi zatem należeć do związku sportowego bądź do polskiego związku sportowego, aby móc realizować programy szkolenia sportowego, czy organizować zawody sportowe.

Utworzenie polskiego związku sportowego nie stanowi warunku koniecznego dla organizowania i prowadzenia współzawodnictwa sportowego w danym sporcie. Współzawodnictwo sportowe może być organizowane i prowadzone także przez inne podmioty, w szczególności bezpośrednio przez kluby sportowe, w tym uczniowskie kluby sportowe oraz związki sportowe (np. wojewódzkie oraz okręgowe związki sportowe).

W ocenie Kolegium Izby zawarta w art. 27 ust. 2 ustawy o sporcie norma kompetencyjna, upoważniająca radę gminy do określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu, nie może stanowić materialnoprawnej podstawy do przyjmowania, iż w zakresie tego pojęcia mieści się uprawnienie do wprowadzania wymogów

podmiotowych ograniczających możliwość ubiegania się o dotacje przez kluby sportowe. Takie ograniczenie narusza zasadę powszechności dostępu do realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, wyrażoną w art. 43 ustawy o finansach publicznych, gdzie zapisano, że prawo realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych przysługuje ogółowi podmiotów, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej. W tym miejscu podkreślić należy, że przepisy ustawy o sporcie nie wprowadzają ograniczeń w powyższym zakresie.

Ponadto ustawodawca w art. 28 ust. 2 ustawy o sporcie postanowił, że dotacja ma służyć realizacji celu publicznego, o którym mowa w art. 27 ust. 2 ustawy i może być przeznaczona w szczególności na określone w tym przepisie wydatki - jeżeli wpłynie to na poprawę warunków uprawiania sportu przez członków klubu sportowego, który otrzyma dotację, lub zwiększy dostępność społeczności lokalnej do działalności sportowej prowadzonej przez klub.

Tym samym ograniczenie udzielenia dotacji wyłącznie do klubów sportowych, które walczą o wynik sportowy w ligach lub innych zawodach organizowanych przez ogólnopolskie związki sportowe, a także wyeliminowanie z możliwości ubiegania się o uzyskanie dotacji kluby i stowarzyszenia, które nie uczestniczą w ww. rywalizacji, gdzie wprost odsyła się małe kluby i stowarzyszenia do pozyskiwania środków na rozwój kultury fizycznej i sportu z innych programów gminnych, stanowi naruszenie dyspozycji określonej w art. 28 ust. 1 ustawy o sporcie. Zgodnie ze wskazanym przepisem klub sportowy, działający na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego, nie działający w celu osiągnięcia zysku, może otrzymywać dotację celową z budżetu tej jednostki, z zastosowaniem przepisów ustawy o finansach publicznych w zakresie udzielania dotacji celowych dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku.

Podkreślić należy, że uchwały organów samorządu terytorialnego muszą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Regulacje nie mogą być swobodnie poddawane wykładni rozszerzającej i celowościowej. Wprowadzenie do aktu prawa miejscowego, którym w rozumieniu art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym – jest uchwała Rady Miejskiej we Wschowie nr XIX/173/2025 z dnia 16 września 2025 r., regulacji wychodzących poza zakres upoważnienia ustawowego stanowi istotne naruszenie prawa (np. wyrok WSA w Gdańsku z dnia 25 maja 2016 r., sygn. akt IV SA/Gd 266/16). Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego dnia 21 kwietnia 2020 r., sygn. akt II OSK 1042/19: "Działanie na podstawie i w granicach prawa to działania organu, który na podstawie przepisu prawa jest właściwy i którego działanie oparte jest na przepisie prawa, który daje podstawę do jego podjęcia".

W ocenie Kolegium Izby warunki i tryb finansowania zadania z zakresu wspierania rozwoju sportu muszą być określone w uchwale organu stanowiącego w taki sposób, aby w jednakowym stopniu odnosiły się do wszystkich podmiotów ubiegających się o udzielenie wsparcia z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Przekroczenie przez Radę Miejską we Wschowie zakresu ustawowych kompetencji, do stanowienia w przedmiocie dotacji celowych z zakresu sportu, należy uznać za istotne naruszenie przepisów zawartych w art. 27 ust. 2 ustawy o sporcie, w związku z art. 43 ustawy o finansach publicznych.

Mając na uwadze przedstawiony wyżej stan faktyczny i prawny Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze orzeka, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Na uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, służy Gminie prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, za pośrednictwem Kolegium Izby, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Ryszard Zajączkowski